

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 518/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., zastúpeného advokátskou kanceláriou Buzinger & Partners s. r. o., Námestie Martina Benku 15, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/6 GPt 152/13 a jej upovedomením z 31. októbra 2013 v spojení s postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kpt 55/13 a jej upovedomením z 20. marca 2013 v spojení s uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 501/12-14 z 11. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2014 doručená sťažnosť M. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/6 GPt 152/13 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jej upovedomením z 31. októbra 2013 (ďalej aj „napadnuté upovedomenie“) v spojení s postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kpt 55/13 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jej upovedomením z 20. marca 2013 (ďalej aj „napadnuté upovedomenie“) v spojení s uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 501/12-14 z 11. decembra 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ *„Dňa 2. septembra 2002 podal ... na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bratislava I, ... ako poškodený trestné oznámenie... z dôvodu, že z priestorov advokátskej kancelárie na... došlo k odcudzeniu viacerých hnutelných vecí (prevažne kancelárskej a výpočtovej techniky a zariadení), ktoré boli v jeho výlučnom vlastníctve, resp. spoluvlastníctve. Ako podozrivú z krádeže predmetných vecí sťažovateľ uviedol advokátku..., s ktorou v tom čase vykonával advokáciu v spoločne prenajatých priestoroch na... Spolu s trestným oznámením si sťažovateľ uplatnil aj nárok na náhradu škody. Trestné konanie bolo vedené pod ČVS: OUJP - 1483/02 - MM.“*. V ďalšom sťažovateľ podrobne rozobral skutkové okolnosti svojej právnej veci, ponúkol vlastné zhodnotenie dôkaznej situácie a v neposlednom rade popísal pochybenia vo veci konajúcich orgánov činných v trestnom konaní.

3. Postup orgánov činných v trestnom konaní niekoľkokrát vyústil do zastavenia trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), a to naposledy uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I oddelenia všeobecnej kriminality, odboru kriminálnej polície ČVS:ORP-1407/2-OVK-B1-2009 z 19. októbra

2012, ktoré sťažovateľ napadol sťažnosťou podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku a o ktorej rozhodla okresná prokuratúra svojím uznesením sp. zn. 2 Pv 501/12 z 11. decembra 2012 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sťažnosť zamietla z dôvodu oneskorenosti jej podania. Ďalej bol postup okresnej prokuratúry vrátane jej napadnutého rozhodnutia preskúmaný krajskou prokuratúrou, ktorá sťažovateľom podaný podnet podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) upovedomením sp. zn. 1 Kpt 55/13 z 20. marca 2013 ako nedôvodný odložila. Generálna prokuratúra opakovaný podnet sťažovateľa podľa § 34 a nasl. zákona o prokuratúre svojím upovedomením sp. zn. IV/6 GPt 152/13 z 31. októbra 2013 ako nedôvodný odložila. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3.1 Podstata argumentácie sťažovateľa (proti napadnutému rozhodnutiu okresnej prokuratúry, ako aj napadnutých upovedomení krajskej a generálnej prokuratúry, pozn.) spočíva v jeho názore týkajúcom sa fikcie doručenia vyplývajúcej z § 66 ods. 3 Trestného poriadku, k čomu v súhrne dôvodí, že „... *pri výklade a aplikácii § 66 ods. 3 Trestného poriadku je... nevyhnutné brať do úvahy skutočnosť, že lehota na podanie sťažnosti ako opravného prostriedku proti uzneseniu orgánu činného v trestnom konaní je extrémne krátka (predstavuje iba tri kalendárne dni, t. j. táto lehota je päťkrát kratšia ako lehota na podanie odvolania v občianskom súdnom konaní), pričom lehota na vyzdvihnutie zásielky podľa uvedeného ustanovenia Trestného poriadku je tiež iba trojdňová. Pri striktnej aplikácii uvedeného ustanovenia zákona by teda púha týždňová neprítomnosť dotknutej osoby na mieste doručovania zásielky mohla viesť k zániku jej práva na podanie opravného prostriedku, čo sa javí ako zjavne neprimeraný zásah do práva na prístup k spravodlivosti nezlučiteľný s článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri faktickom prevzatí úradnej zásielky v odbernej lehote a následnom podaní opravného prostriedku v zákonom ustanovenej lehote nemožno z uvedených dôvodov fikciu doručenia aplikovať.*“ . Na podporu tohto svojho názoru poukázal aj na judikatúru ústavného súdu, z ktorej vyplýva, že „... *k rovnakému právnomu názoru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. III. ÚS 237/05. Hoci ústavný súd uvedený právny názor konštatoval v*

súvislosti s aplikáciou náhradného doručenia podľa Občianskeho súdneho poriadku, možno tento právny názor nepochybné uplatniť aj v trestnom konaní, keďže sa týka všeobecnej podmienky aplikácie inštitútu náhradného doručovania, ktorá nie je špecifická iba pre občianske súdne konanie.“. Taktiež poukázal aj na rozhodovaciu prax iných súdnych inšancií, „Obdobne aj Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 1502/11 z 9. októbra 2012 v súvislosti s aplikáciou fikcie doručenia konštatoval, že fikcia doručenia má byť použitá tam, kde sa účastník konania doručovaniu vyhýba, v žiadnom prípade nie tam, kde účastník konania so súdom spolupracuje.“. V závere teda sťažovateľ konštatuje, že „Postup prokurátorov okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry pri výklade a aplikácii § 66 ods. 3 Trestného poriadku z uvedených dôvodov nemožno označiť za ústavne konformný.“.

3.2 V širších okolnostiach sťažovateľ poukazoval aj na prietahový postup orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku čoho malo dôjsť k premlčaniu trestného stíhania a taktiež k nesprávnemu právnemu posúdeniu skutku, pre ktorý podal trestné oznámenie vrátane jeho právnej kvalifikácie, k čomu sám uvádza, že „... jednotliví vyšetrovatelia aj dozorujúca prokurátorka v uvedenej trestnej veci dlhodobo a opakovane postupujú v zjavnom rozpore s viacerými základnými zásadami trestného konania a svojou nečinnosťou a nesprávnym úradným postupom spôsobujú zbytočné prietahy v trestnom konaní. Napriek skutočnosti, že sťažovateľ orgánom činným v trestnom konaní poskytol maximálnu súčinnosť, podrobne identifikoval veci, ktoré mu boli dňa 2. septembra 2002 protiprávne odcudzené, preukázal k odcudzeným veciam svoje vlastnícke právo a páchatelka trestného činu sa ku skutku priznala vo svojej výpovedi už dňa 8. októbra 2002, orgány činné v trestnom konaní v dôsledku nesprávneho úradného postupu nechali trestný čin (trestné stíhanie) premlčať, a snažia sa zbaviť svojej zodpovednosti tým, že predmetné trestné konanie právoplatne ukončili konštatujúc, že skutok nie je trestným činom.“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo M. B. na súdnu a inú právu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... a článku 36 ods. 1 Listiny... a práva na prístup k spravodlivosti podľa článku 6

ods. 1 Európskeho dohovoru... uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 501/12-14 z 11. decembra 2012, vybavením podnetu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia prokurátora Krajskou prokuratúrou v Bratislave č. k. 1KPt 55/13-9 z 20. marca 2013 a vybavením opakovaného podnetu na preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky č. k. IV/6 GPt 152/13 - 9 z 31. októbra 2013 porušené bolo.

Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 501/12 - 14 z 11. decembra 2012 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Generálna prokuratúra... je povinná uhradiť... trovy právneho zastúpenia...“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva... v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí (obdobne, ako aj pri namietanom porušení práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, pozn.) aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu teda predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite poskytne (mutatis mutandis napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04). Už formulované ústavné závery sa v zásade vzťahujú nielen na ochranu poskytovanú súdmi, ale aj na ochranu poskytovanú inými orgánmi Slovenskej republiky.

9. Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu

svojej pôsobnosti, najmä aby... vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený. Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2). Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci. Podľa § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre na účel vybavenia podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie generálny prokurátor, ak ide o špeciálneho prokurátora, prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, krajského prokurátora, vyššieho vojenského prokurátora, prokurátora krajskej prokuratúry alebo prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd... poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že každý sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, IV. ÚS 126/07). Vyčerpanie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05, IV. ÚS 126/07).

11. Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ podal proti napadnutému rozhodnutiu okresnej prokuratúry podnet podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre, o ktorom rozhodla krajská prokuratúra. Proti napadnutému upovedomeniu krajskej prokuratúry sťažovateľ využil ďalší účinný prostriedok nápravy, a to opakovaný podnet podľa § 34

ods. 1 zákona o prokuratúre, o ktorom rozhodla generálna prokuratúra svojim napadnutým upovedomením. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich označených základných práv uplatnením účinných prostriedkov nápravy adresovaných orgánom prokuratúry (podnet a opakovaný podnet) podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre, ktorých vyčerpanie je podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 256/05, IV. ÚS 126/07), ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

12. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

13. Generálna prokuratúra v napadnutom upovedomení dôvodila:

„Vaše podanie bolo posúdené ako opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia policajta a prokurátora v trestnej veci vedenej na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bratislava I pod ČVS: ORP-1407/2-OVK-B1-2009, na Okresnej prokuratúre Bratislava I pod sp. zn. 2 Pv 501/12 a na Krajskej prokuratúre Bratislava pod sp. zn. 1 KPt 55/13..

Na základe Vášho opakovaného podnetu som preskúmal spisový materiál týkajúci sa predmetnej trestnej veci, pričom som v postupe orgánov činných v trestnom konaní

a podriadenej prokurátorky nezistil také pochybenia alebo porušenie zákona, ktoré by si vyžadovali prijatie prokurátorského opatrenia.

Vyšetrovateľ PZ Okresného riaditeľstva PZ Bratislava I uznesením ČVS: ORP-1407/2-OVK-B1-2009 z 19.10.2012 trestné stíhanie vedené pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov zastavil podľa 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Uznesenie o zastavení trestného stíhania bolo doručované poškodenému M. B. na adresu S.; adresát nebol zastihnutý pri prvom ani pri opakovanom pokuse o doručenie.

M. B. pri výsluchu v procesnom postavení poškodeného dňa 27.1.2010 bol vyšetrovateľom riadne poučený o povinnosti uviesť adresu, na ktorú mu budú doručované písomnosti, vrátane písomností určených do vlastných rúk. Adresu na doručovanie písomností uviedol ulicu K. Súčasne bol poučený aj o ustanovení § 66 ods. 3 Trestného poriadku.

V písomnom podaní z 15.12.2011, ktoré poškodený adresoval Okresnému riaditeľstvu PZ Bratislava I, Odbor kriminálnej polície k ČVS: ORP-1407/2-OVK-B1-2009, oznámil novú adresu S.

Z návratky doručenky vyplýva, že pošta doručovala zásielku (ktorej obsahom bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania) M. B. dňa 23.10.2012, pričom prvý pokus o doručenie bol neúspešný. Dňa 24.10.2012 pošta vykonala opakovaný pokus o doručenie zásielky, ktorý zostal taktiež neúspešný, a toho istého dňa bola zásielka uložená na pošte. O tejto skutočnosti bol adresát upovedomený oznámením o uložení zásielky. M. B. si zásielku vyzdvihol na pošte dňa 12.11.2012 a 15.11.2012 podal proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania sťažnosť.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I uznesením sp. zn. 2 Pv 501/12 z 11.12.2012 sťažnosť poškodeného zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ako oneskorene podanú. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že sťažnosťou napadnuté uznesenie o zastavení trestného stíhania - v súlade s ustanovením § 66 ods. 3 Trestného poriadku - považoval za doručené dňom 29.10.2012, preto sťažnosť z 15.11.2012 posúdil ako podanú po uplynutí zákonnej trojdňovej lehoty.

Preskúmaním spisového materiálu som dospel k záveru, že postup prokurátora bol zákonný a dôvodný.

Pravidlá doručovania písomností v trestnom konaní sú upravené v ustanoveniach § 65 až § 68 Trestného poriadku, ktoré sú záväzné nielen pre orgány činné v trestnom konaní a súdy, ale aj pre všetky ďalšie subjekty zainteresované v trestnom konaní. Poškodenému, ktorý je stranou v trestnom konaní, prislúchajú práva aj povinnosti vymedzené v ustanoveniach § 46 a nasl. Trestného poriadku.

V zmysle ustanovenia § 46 ods. 2 Trestného poriadku poškodený je povinný najneskoršie na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní poškodeného poučí.

Zo zápisnice o výsluchu poškodeného M. B. z 27.1.2010 vyplýva, že bol riadne poučený o všetkých právach a povinnostiach poškodeného, vrátane ustanovenia § 46 ods. 2, § 66 ods. 2 a 3 Trestného poriadku. Mal teda vedomosť aj o pravidlách doručovania písomností v trestnom konaní, vrátane uplatnenia fikcie doručenia v prípade, ak zásielku v čase doručovania neprevezme na adrese, ktorú orgánom činným v trestnom konaní na tento účel uviedol, resp. ak ju neprevezme v lehote troch pracovných dní od jej uloženia. Bez ohľadu na skutočnosť, že Poštové podmienky Slovenskej pošty, a.s. ustanovujú 18 dňovú odbernú lehotu na prevzatie uloženej zásielky, orgány činné v trestnom konaní sú povinné postupovať podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku, ak sú na tento postup splnené zákonné podmienky. S doručením písomnosti, resp. s dátumom doručenia písomnosti zákon spája ďalšie významné právne skutočnosti, napr. nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia, preto orgány činné v trestnom konaní nemôžu ignorovať záväzné pravidlá doručovania v zmysle Trestného poriadku.

Odberná lehota 18 kalendárnych dní ustanovená v Poštových podmienkach Slovenskej pošty, a.s. je určená na vymedzenie časového úseku, počas ktorého má adresát možnosť vyzdvihnúť si uloženú zásielku; rozhodne však nemá a nemôže mať vplyv na spôsob a pravidlá vykonávania úkonov podľa Tretej hlavy Prvej časti Trestného poriadku.

V nadväznosti na vyššie uvedené aj spôsob vybavenia Vášho podnetu prokurátorkou Krajskej prokuratúry Bratislava považujem za zákonný a správny, s obsahom jej písomného upovedomenia zo dňa 20.3.2013 sa v plnom rozsahu stotožňujem, vrátane tej časti, v ktorej

reagovala na Vaše námietky odvolávajúce sa na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Váš opakovaný podnet bez prijatia prokurátorských opatrení odkladám. Zároveň Vás upovedomujem, že v zmysle § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre... ďalší opakovaný podnet v tej istej veci bude vybavený len vtedy, ak bude obsahovať nové skutočnosti.

14. Vzhľadom na obsahovú spojitosť upovedomenia generálnej prokuratúry sp. zn. IV/6 GPt 152/13 z 31. októbra 2013 s upovedomením krajskej prokuratúry sp. zn. 1 KPt 55/13 z 20. marca 2013 považoval ústavný súd za potrebné uviesť aj podstatnú časť odôvodnenia napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry:

„Na podklade Vášho podania zo dňa 11.01.2013 ako splnomocnenej zástupkyne poškodeného M. B., adresovaného tunajšej prokuratúre, obdržaného prostredníctvom poštového doručovateľa, vyhodnoteného podľa obsahu textu ako podnet, ktorým sa dožadujete preskúmania správnosti rozhodnutia dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I sp. zn. 2Pv 501/12 - 14 zo dňa 11.12.2012, ktorým tento v zmysle § 193 ods. 1 písm. b) Tr. por. zamietol ako oneskorene podanú sťažnosť poškodeného M. B., podanú proti rozhodnutiu vyšetrovateľa PZ, 2. oddelenia všeobecnej kriminality, odboru kriminálnej polície ORPZ Bratislava I ČVS: ORP- 1407/2-OVK-B1-2009 Ži zo dňa 19.10.2012 o zastavení trestného stíhania v zmysle § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por., vedeného vo veci trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v súvislosti s neoprávneným prisvojením si konkrétnych zverených vecí z kancelárskych priestorov AK... v hodnote 7.302,66 €, som po vyžiadaní na vec sa vzťahujúcich spisov 2Pv 501/12 a ČVS: ORP 1407/2-OVK-2009 tieto preskúmala v zmysle § 31 zák. č. 153/2001 Zb. o prokuratúre v znení neskorších noviel.

Po ich preskúmaní som v namietanom rozhodnutí dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I nezistila žiadne také pochybenia, ktoré by si vyžiadali prijatie konkrétnych opatrení na zjednanie nápravy.

Správne dozorujúci prokurátor pri rozhodovaní o podanej sťažnosti v prvom rade skúmal, či sú na jej akceptovanie splnené podmienky v zmysle § 193 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., t. j. či proti namietanému zastavujúcemu uzneseniu vyšetrovateľa PZ sťažnosť

prípustná je, či táto bola podaná včas a oprávnenou osobou. Bližším preskúmaním priloženej návratky z doručovania zastavujúceho uznesenia vyšetrovateľa PZ poškodenému, ktorý bol zároveň oprávnenou osobou na podanie riadneho opravného prostriedku, ktorú nie je dôvod spochybňovať, a tiež z priloženej obálky k podanej sťažnosti dozorujúci prokurátor správne dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná oneskorene, keďže táto bola podaná až po uplynutí zákonom stanovenej trojdňovej lehoty na jej podanie, pričom pri vydaní svojho rozhodnutia zo dňa 11.12.2012 správne aplikoval ustanovenie § 66 ods. 1 písm. b), ods. 3 Tr. por.

V konkrétnostiach poukazujem na písomné dôvody rozhodnutia dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 11.12.2012, ktoré v plnom rozsahu akceptujem.

Pokiaľ ide o Vami v podnete citovanú judikatúru Ústavného súdu SR k tomu uvádzam, že predmetné rozhodnutia Ústavného súdu SR nemožno aplikovať na posudzovanú trestnú vec vzhľadom k tomu, že v týchto konkrétnych prípadoch sa jednalo o fikciu doručenia posudzovanú podľa Občianskeho súdneho poriadku / identicky je koncipovaná aj v Správnom poriadku / na rozdiel od Trestného poriadku, v ktorom sú tieto otázky koncipované odlišne, konkrétne v ustanovení § 66 ods. 3 Tr. por., kde je osobitným spôsobom konštruovaná fikcia doručovania do vlastných rúk, pričom súčasná platná a účinná trestnoprávna úprava, na rozdiel od vyššie uvedených iných právnych úprav, nevyžaduje ako podmienku zdržiavanie sa na adrese, ktorá je uvedená ako miesto doručovania, v čase doručovania.

Taktiež nepovažujeme za relevantný odkaz ani na judikát Európskeho súdu pre ľudské práva /ESLP/ Miragall Escolano a ostatní proti Španielsku, keďže toto rozhodnutie sa zaoberá prípadom, keď sťažovatelia neboli účastníkmi konania a rozhodnutie španielskeho najvyššieho súdu o zrušení vládneho nariadenia im teda nebolo doručované a v tomto prípade ESLP konštatoval, že vzhľadom na túto skutočnosť lehota na podanie žiadosti o odškodnenie v súvislosti so zrušeným vládnyim nariadením sa mala počítať nie od vydania rozhodnutia, ktoré nebolo sťažovateľovi doručené, ale od momentu jeho zverejnenia v zbierke.

Pokiaľ ide o Vašu námietku z podnetu, že rozhodujúcim je faktické prevzatie písomnosti s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 237/05, s uvedeným

tvrdením, s prihliadnutím aj na hore uvedené, rovnako nie je možné sa stotožniť. Takýto postup pri uplatnení fikcie doručenia je v rozpore s platnou a účinnou úpravou v Trestnom poriadku. Navyše akceptovaním názoru, že rozhodným je faktické prevzatie písomnosti by sa stala obsolétna úprava doručovania. Znamenalo by to totiž, že zásielku s rozhodnutím, ktoré bolo správoplatnené doručením fikciou doručenia, by bolo možné kedykoľvek neskôr prevziať a napadnúť ho riadnym opravným prostriedkom a negovať tak vlastne jeho právoplatnosť. Takýto postup by bol navyše v rozpore s princípom právnej istoty, keďže by dochádzalo spätne k pozbavovaniu účinkov už právoplatného rozhodnutia.

Pokiaľ ide o Vami namietané postupy poštového doručovateľa v súvislosti s reálnym doručovaním zásielky poškodenému k tomu uvádzam, že prokurátor vychádzal z priloženej, svojimi údajmi jednoznačnej návratky z doručovania písomnosti, založenej v spise, o ktorej nemal dôvod pochybovať, pričom ani nebolo jeho povinnosťou pri rozhodovaní o sťažnosti postup pošty pri doručovaní zásielky bližšie prešetrovať, naviac keď ani samotný sťažovateľ na údajný nesprávny postup pošty vo svojej sťažnosti neupozornil. V tejto súvislosti poškodený ani nevyužil inštitút navrátenia lehoty v zmysle § 64 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom k hore uvedenému možno považovať rozhodnutie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I sp. zn. 2Pv 501/12 zo dňa 11.12.2012 za správne a v súlade so zákonom a preto Váš podnet ako nedôvodný odkladám. “

15. Vzhľadom na obsahovú spojitosť upovedomenia krajskej prokuratúry sp. zn. 1 KPt 55/13 z 20. marca 2013 s uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 501/12 z 11. decembra 2012 považoval ústavný súd za potrebné odcitovať aj podstatnú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresnej prokuratúry, z ktorého vyplýva:

„Písomné vyhotovenie uznesenia policajta bolo opakovane doručované poškodenému do vlastných rúk na adresu ním uvedenú, pričom zásielka bola poštou neúspešne doručovaná 23.10.2012 a následne po výzve na opätovné doručenie opakovane neúspešne doručovaná 24.10.2012 a v uvedený deň bola zásielka uložená na pošte. Poškodený si zásielku na pošte prevzal 12.11.2012. Proti tomuto uzneseniu podal poškodený písomnú sťažnosť, ktorá bola adresovaná prvostupňovému orgánu, ktorý napadnuté uznesenie vydal a 15.11.2012 bola odovzdaná na poštovú prepravu.

Policajt predmetnej sťažnosti postupom podľa § 190 odsek 1 Trestného poriadku nevyhovел a túto spolu s doposiaľ zabezpečeným spisovým materiálom predložil dozorujúcemu prokurátorovi na rozhodnutie.

Podanú sťažnosť som vyhodnotil ako prípustnú a podanú oprávnenou osobou, avšak podanú oneskorene po zákonnej lehote.

Podľa § 63 odsek 3 Trestného poriadku, do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, do vlastných rúk sa doručuje... osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia...

Podľa § 66 odsek 3 Trestného poriadku, ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel; toto neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmienenečnom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 215 odsek 4 Trestného poriadku zastaviť trestné stíhanie podľa odseku 1 je oprávnený aj policajt, ak nebolo vznesené obvinenie.

Podľa § 215 odsek 5 prvá veta Trestného poriadku uznesenie o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému.

Podľa § 215 odsek 6 Trestného poriadku obvinený a poškodený môžu proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania okrem odseku 1 písm. j) a obvinený aj odseku 3 podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Podľa § 179 odsek 1 Trestného poriadku, uznesenie treba oznámiť osobe, ktorej sa priamo dotýka, ako aj osobe, ktorá naň dala svojím návrhom podnet; uznesenie súdu sa

oznámi aj prokurátorovi. Oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia.

Podľa § 187 odsek 1 Trestného poriadku, sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia, s výnimkou sťažnosti proti uzneseniam podľa § 83 ods. 2; ak sa koná podľa § 204 ods. 1, sťažnosť sa podáva do skončenia skráteného vyšetrovania. Ak sa uznesenie oznamuje tak obvinenému, ako aj jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

Uznesenie policajta bolo poškodenému dvakrát neúspešne doručované poštou na adresu poškodeným v predchádzajúcej sťažnosti z 15.12.2011 výslovne uvedenú. Po druhom pokuse o doručenie dňa 24.10.2012 bola zásielka toho istého dňa uložená na pošte. Deň nasledujúci po tomto dátume začala plynúť lehota troch pracovných dní na vyzdvihnutie zásielky, ktorej posledným dňom bol 29.10.2012 a tento deň sa považuje za deň doručenia a teda aj oznámenia uznesenia. Deň nasledujúci po 29.10.2012 (t. j. 30.10.2012) začala plynúť zákonná trojdňová lehota na podanie sťažnosti, ktorá márne uplynula 02.11.2012, keďže koniec lehoty pripadol na 01.11.2012, čo bol štátny sviatok. Uznesenie policajta tak nadobudlo právoplatnosť 03.11.2012. Poškodený o navrátenie lehoty nepožiadaval a na taký postup neboli splnené zákonné podmienky. Sťažnosť podaná poškodeným 15.11.2012 bola teda podaná oneskorene a smerovala už proti právoplatnému rozhodnutiu.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť poškodeného bola vyhodnotená ako podaná oneskorene a nebola teda spôsobilá vyvolať meritórny prieskum napadnutého uznesenia a konania jemu predchádzajúceho ani vyvolať zmenu alebo zrušenie uznesenia, nebolo ani potrebné sa so sťažnostnými námietkami vysporiadať pri rozhodovaní o sťažnosti. Napriek tejto skutočnosti však bolo uznesenie policajta o zastavení trestného stíhania z 19.10.2012 ako aj konanie jeho vydaniu predchádzajúce preskúmané pri vykonávaní prokurátorského dozoru. V rámci tohto prieskumu neboli zistené také pochybenia, ktoré by si vyžadovali zrušenie uznesenia, alebo jeho zmenu.

Podľa § 193 odsek 1 písmena b) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak bola podaná oneskorene.

Posúdiac vyššie uvedené skutočnosti som rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a sťažnosť poškodeného som ako podanú oneskorene zamietol.

Toto rozhodnutie nemá vplyv na domáhanie sa svojich práv pred iným príslušným orgánom.“

16. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, v danom prípade iné orgány verejnej moci, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

17. Súčasťou obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda právo účastníka konania na také odôvodnenie úradného rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom tejto ochrany (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 260/06, I. ÚS 110/07, III. ÚS 2/09 a iné).

18. Podľa § 66 ods. 1 Trestného poriadku do vlastných rúk sa doručuje... b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia... . Podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel...

19. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého upovedomenia generálnej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že prokurátor generálnej prokuratúry vybavujúci sťažovateľov podnet konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre, ktoré interpretoval a aplikoval v súlade s ich obsahom, jeho úvahy sú logické, legitímne a právne akceptovateľné. Jeho postup bol v súlade so zákonom a ústavne konformný, po preskúmaní ktorého ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť so sťažovateľom namietaným porušením ním označených práv, čo zakladá dôvod odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Inými slovami, právne závery, ku ktorým dospela generálna prokuratúra v napadnutom upovedomení, v kontexte dôvodov vyplývajúcich z právnych názorov podriadených prokuratúr vyjadrených v ich citovaných právnych aktoch vychádzajú priamo z dikcie § 66 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktorých výklad a aplikácia v právnej veci sťažovateľa boli ústavne súladné a konformné.

20. V širších okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľa (pozri bod 3.2, pozn.) ústavný súd dáva sťažovateľovi do pozornosti svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06). Taktiež poukazuje aj na to, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03).

21. V neposlednom rade neušlo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľom predložené splnomocnenie na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom dôsledne nenapĺňa zákonné náležitosti uvedené v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže toto bolo udelené právnickej osobe, a nie advokátovi, pričom v ňom nie sú identifikované ani porušovateľ a konanie/postup, ktoré sťažovateľ napáda v konaní pred ústavným súdom.

22. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014